

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хорлупівської гімназії

Підгайцівської сільської ради

Тарасюк І.В.

31.08.2026р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

**ХОРЛУПВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ПІДГАЙЦІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ**

(другий рівень повної загальної середньої освіти)

5–9 класи

(адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання)

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма базової середньої освіти **Хорлупівської гімназії** (далі – Освітня програма) розроблена відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX;
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 (зі змінами, затвердженими постановою КМУ від 30.08.2022 № 972);
- Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу МОН від 09.08.2024 № 1120).

Освітня програма є єдиним комплексом освітніх компонентів, спланованих і організованих **Хорлупівською гімназією** для досягнення учнями та ученицями визначених результатів навчання. Програма розроблена на рівень базової середньої освіти та охоплює 5–9 класи.

Відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою (Розділ II);
- загальний обсяг навчального навантаження та його розподіл між освітніми галузями за роками навчання, а також навчальний план (Розділ III, Додаток 1);
- перелік модельних та/або навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі (Розділ IV, Додаток 2);
- опис форм організації освітнього процесу (Розділ V);
- опис інструментарію оцінювання (Розділ VI).

Мова навчання: українська.

Рівень та цикли освіти:

- адаптаційний цикл базової середньої освіти — 5–6 класи;

– цикл базового предметного навчання — 7–9 класи.

Освітня програма спрямована на формування особистості випускника базової школи відповідно до мети та ціннісних орієнтирів, визначених пунктом 4 Державного стандарту базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898). Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Заклад освіти прагне сформувати випускника, який:

- поважає власну гідність і гідність інших, є вільною особистістю, здатною до самостійного, відповідального вибору;
- дотримується принципів академічної доброчесності;
- має активну громадянську позицію, патріотичний і водночас толерантний до інших культур;
- веде здоровий спосіб життя, дбає про власний добробут і психологічну стійкість;
- утверджує людську гідність, чесність, справедливість, взаємоповагу та готовність до конструктивної взаємодії;
- плекає любов до рідного краю та відповідальне ставлення до довкілля.

Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей (пункт 7 Державного стандарту):

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;

- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна компетентність;
- підприємливість і фінансова грамотність.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є вміння (пункт 9 Державного стандарту): читати з розумінням; висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; критично і системно мислити; логічно обґрунтовувати позицію; діяти творчо; виявляти ініціативу; конструктивно керувати емоціями; оцінювати ризики; приймати рішення; розв'язувати проблеми; співпрацювати з іншими.

Організація роботи з учнями з особливими освітніми потребами

Заклад освіти забезпечує організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до вимог законодавства України, із розробленням індивідуальної програми розвитку, застосуванням адаптацій або модифікацій, забезпеченням психолого-педагогічного супроводу та створенням безбар'єрного освітнього середовища.

РОЗДІЛ II. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ

Навчання за Освітньою програмою базової середньої освіти можуть продовжувати учні та учениці, які досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, а також результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, розміщених за кордоном, здійснюється закладом освіти відповідно до вимог чинного законодавства України.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні проходять відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

3.1. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів та учениць 5–9 класів визначено відповідно до Типової освітньої програми (наказ МОН від 19.02.2021 № 235 в редакції від 09.08.2024 № 1120) та Державного стандарту базової середньої освіти. Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання в межах мінімальної та максимальної кількості годин, визначених Державним стандартом.

Гранично допустиме річне навчальне навантаження (з розрахунку 35 навчальних тижнів) становить: 5 клас — 980 год., 6 клас — 1085 год., 7 клас — 1120 год., 8 клас — 1155 год., 9 клас — 1155 год. Разом на адаптаційному циклі (5–6 класи) — 2065 год., на циклі базового предметного навчання (7–9 класи) — 3430 год., усього на рівні базової середньої освіти — 5495 год., що відповідає обсягу, встановленому Типовою освітньою програмою.

Показники загального обсягу навчального навантаження є орієнтовними та конкретизуються щороку в річному навчальному плані відповідно до фактичної кількості навчальних тижнів. Рішення про перерозподіл годин між освітніми галузями та навчальними предметами ухвалює педагогічна рада закладу освіти.

3.2. Навчальний план

Навчальний план розроблено на основі Типового навчального плану, що є додатком 3 до Типової освітньої програми (наказ МОН від 19.02.2021 № 235 в редакції від 09.08.2024 № 1120). Наведений у Додатку 1 до цієї Освітньої програми орієнтовний перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів і орієнтовна кількість годин є основою для щорічного складання річного навчального плану.

Конкретний перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів, їх конфігурація та кількість годин на їх вивчення в межах визначеного діапазону конкретизуються щороку в річному навчальному плані, що схвалюється педагогічною радою та затверджується директором закладу освіти.

РОЗДІЛ IV. ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ ТА/АБО НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

У 5–9 класах закладу освіти використовуються модельні навчальні програми (МНП), рекомендовані Міністерством освіти і науки України (гриф «Рекомендовано МОН України»), та/або навчальні програми, розроблені на їх основі та затверджені педагогічною радою закладу освіти.

Конкретна МНП з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу (назва, автор/колектив авторів, реквізити наказу МОН про затвердження) визначається рішенням педагогічної ради та відображається в річному навчальному плані. Гриф МНП діє 5 років з дати затвердження — педагогічна рада щороку перевіряє його чинність.

Перелік МНП, що використовуються або можуть використовуватися в освітньому процесі, наведено у Додатку 2 до цієї Освітньої програми. Перелік не є вичерпним і може бути доповнений іншими МНП, яким надано гриф МОН, за рішенням педагогічної ради.

РОЗДІЛ V. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Основні форми організації освітнього процесу

Форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту». Вибір форм залежить від наявних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного забезпечення), а також форм здобуття освіти.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- урок (різні типи: вивчення нового матеріалу, формування і вдосконалення умінь, застосування знань, узагальнення і систематизація, контроль, комбінований урок);
- урок-лекція, урок-семінар, урок-дискусія, урок-конференція, урок-практичне заняття, лабораторна робота;
- урок-екскурсія, навчальна екскурсія;
- проєктна діяльність (індивідуальна та групова);
- дослідницька діяльність учнів.

5.2. Технологія дистанційного навчання

У разі виникнення обставин, що унеможливають відвідування закладу освіти (у тому числі в умовах воєнного стану, оголошення повітряних тривог), заклад застосовує технологію дистанційного навчання відповідно до вимог законодавства. Конкретні інструменти та платформи для дистанційного навчання визначаються рішенням педагогічної ради.

5.3. Цикли освітнього процесу

Освітній процес у базовій середній школі організовується за циклами відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- адаптаційний цикл (5–6 класи): допомога учням адаптуватися до предметного навчання, формування навичок самостійної роботи та академічної відповідальності;
- цикл базового предметного навчання (7–9 класи): системне вивчення навчальних предметів, поглиблення предметних компетентностей, підготовка до вибору профільного напрямку навчання.

РОЗДІЛ VI. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

6.1. Загальні засади

Оцінювання результатів навчання учнів та учениць 5–9 класів здійснюється відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти та вимог чинного законодавства на основі компетентнісного підходу.

Основними видами оцінювання є: формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

6.2. Формувальне оцінювання

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів та учениць, визначення їхніх навчальних потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання. Здійснюється постійно в процесі навчання.

6.3. Підсумкове оцінювання

Результати навчання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях. Семестрове оцінювання здійснюється за групами результатів навчання, визначених Державним стандартом. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрового, а його результати відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі або учениці щороку.

Оцінювання результатів навчання з навчальних предметів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

6.4. Державна підсумкова атестація

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів та учениць, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації (ДПА) після 9 класу в установленому законодавством порядку.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
від 28.08.2026р. №01

Додаток 1

до Освітньої програми базової середньої освіти
(протокол педагогічної ради від **28.08.2026** р. №01)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для учнів 5–9 класів

(відповідно до Типової освітньої програми, наказ МОН від 19.02.2021 № 235 в редакції наказу МОН від 09.08.2024 № 1120)

Довідка: діапазон тижневого навчального навантаження за освітніми галузями (мінімальне / максимальне, годин на тиждень), відповідно до Типової освітньої програми (наказ МОН № 235/1120, додатки 1–2):

Освітня галузь	5 кл.	6 кл.	7 кл.	8 кл.	9 кл.
Мовно-літературна	10–13	10–13	9–12	8–12	8–12
Математична	4–6	4–6	4–6	4–7	4–7
Природнича	1.5–3	2–4	7–9	8–10	8–11
Соціальна і здоров'язбережувальна	1–3	1–3	1–3	1–3	1–3
Громадянська та історична	1–2	1.5–3	1.5–3	2–3	2.5–3.5
Технологічна	1–3	1–3	1–2	1–2	1–2
Інформатична	1–2	1–2	1–2	1.5–3	1.5–3
Мистецька	1–3	1–3	1–3	1–2	1–2
Фізична культура	3–3	3–3	3–3	3–3	3–3

Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження (без фізичної культури): 5 кл. — 28, 6 кл. — 31, 7 кл. — 32, 8 кл. — 33, 9 кл. — 33 год. Разом із фізичною культурою (+3 год.): 31 / 34 / 35 / 36 / 36 год. на тиждень відповідно.

Освітні галузі	Навчальні предмети/ інтегровані курси	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження + години для перерозподілу				
		5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3+1	3	3+1
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1+1	1+1
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1+0,5	1+0,5
	Англійська мова	3	3	3	3	3
Математична	<i>Інтегрований курс</i>	4+1	4+1	-	-	-
	Математика					
	Алгебра	-	-	2,5	2,5	2,5
Природнича	Геометрія	-	-	1,5	1,5	1,5
	<i>Інтегрований курс природничої освітньої галузі</i>	1+0,5	1+0,5	-	-	-
	Пізнаємо природу					
	Біологія	-	-	2	2	2
	Географія	-	1+0,5	2	2	1
	Фізика	-	-	2	2	3
Соціальна і здоров'язбережувальна	Хімія	-	-	1	2	2
	<i>Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі</i>					
	Здоров'я, безпека та добробут	1	1	1	0,5+0,5	0,5

	Підприємництво та фінансова грамотність				0,5	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	1+0,5	-	-	-	-
	Вступ до історії та громадянської освіти					
	Історія України	-	0,5+1	0,5+1	1	0,5+1
	Всесвітня історія	-	0,5+0,5	1	0,5+0,5	0,5+0,5
	Громадянська освіта	-	0,5	0,5	0,5	0,5
	Правознавство	-	-	-	-	0,5+0,5
Інформатична	Інформатика	1+0,5	1+1	1+1	1+1	1,5
Технологічна	Технології	1	1	1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5			
	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5			
	Мистецтво	---	---	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3
Вибіркові і освітні компоненти	Курс «Етика»	0,5	0,5	-	-	-
		20,5+3	21,5+3	25,5+3	26,5 +3	26,5+3
	Усього (без фізичної культури + фізична культура + перерозподіл годин: без урахування поділу на групи)	+4	+6	+3,5	+3,5	+4,5
	Всього використано годин	28/27,5	31/30,5	32/32	33/33	34/34

Примітки:

**Уроки з фізичної культури є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень. Години фізичної культури не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Додаток 2

до Освітньої програми базової середньої освіти

(протокол педагогічної ради від 28.08.2026р. №01

**МОДЕЛЬНІ ТА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ**

передбачені Типовою освітньою програмою для 5–9 класів

№	Категорія МНП (за офіційним переліком, наказ МОН № 235/1120, дод. 5)	Класи	Обрана МНП / автор (колектив авторів), наказ МОН про надання грифу
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ			
1	Українська мова. 5-9 класи	5-9	О. В. Заболотний, В. В. Заболотний, В. П. Лавринчук, К. В. Плівачук, Т. Д. Попова, наказ МОН №795 від 12.07.2021
2	Українська література. 5-9 класи	5-9	О. В. Заболотний, О. В. Слоньовська, І. В. Ярмольська, наказ МОН №1466 від 01.12.2023
3	Зарубіжна література. 5-9 класи	5-9	Ніколенко О. М., Туряниця В. Г., наказ МОН №126 від 10.10.2023
4	Іноземна мова. 5-9 класи	5-9	І.М. Зимомря, наказ МОН №795 від 12.07.2021
МАТЕМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ			
5	Математика. 5-6 класи	5-6	О. С. Істер, наказ МОН №795 від 12.07.2021
6	Алгебра. 7-9 класи	7-9	О. С. Істер, наказ МОН №883 від 23.07.2023
7	Геометрія. 7-9 класи	7-9	О. С. Істер, наказ МОН №883 від 23.07.2023
ПРИРОДНИЧА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ			
8	Природничі науки. 5-6 класи	5-6	Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я.І., наказ МОН №795 від 12.07.2021
9	Біологія. 7-9 класи	7-9	Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П. Наказ МОН №1090 від 06.09.2023
10	Географія. 6-9 класи	6-9	Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М., наказ МОН №143 від 09.02.2022
11	Фізика. 7-9 класи	7-9	Б. Г. Кремінський, І. М. Гельфгат, Ф. Я. Божинова, І. Ю. Ненашев, О. О. Кірюхіна, наказ МОН №1001 від 16.08.2023
12	Хімія. 7-9 класи	7-9	О. Григорович наказ МОН №1575 від 27.12.2023
ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ			
13	Технології. 5-9 класи		І. Ю. Ходзицька, О. В. Горобець, наказ МОН №1001 від 16.08.2023
ІНФОРМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ			
14	Інформатика. 5-9 класи	5-6	Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В., наказ МОН №795 від 12.07.2021
		7-9	Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В., наказ МОН №795 від 12.07.2021

СОЦІАЛЬНА І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ		
1 5	Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі (соціального та особистісного розвитку, безпеки і добробуту). 5-9 класи (або окремо: 5-6 / 7-9 класи)	5-6 Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьева І. В., Хомич О. Л., наказ МОН №1475 від 18.08.2024 7-9 Воронцова Т. В., наказ МОН №1001 від 16.10.2024
1 6	Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи	8-9 Беспалко І. В., Войтицька Л. В., Тригуб О. В., Ролік В. А., наказ МОН №1449 від 27.11.2023
ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ		
2 3	Вступ до історії та громадянської освіти (інтегрований курс). 5 клас	5 Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., наказ МОН №795 від 12.07.2021
2 4	Інтегрований курс історії. 6 клас	6 Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., наказ МОН №795 від 12.07.2021
2 5	Історія України. 7-9 класи	7-9 Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я., наказ МОН №1001 від 16.10.2024
2 6	Всесвітня історія. 7-9 класи	7-9 Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В., наказ МОН №1090 від 06.09.2023
2 7	Громадянська освіта. 6-9 класи	6-9 Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І.З., наказ МОН №1768 від 19.12.202
2 8	Правознавство. 9 клас	9 Пометун О. І., Ремех Т. О., Рябовол Л. Т., наказ МОН №732 від 15.05.2025
МИСТЕЦЬКА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ		
3 0	Музичне мистецтво. 5-9 класи (або окремо: 5-6 / 7-9 класи)	Л.Масол, О.Просіна, наказ МОН №795 від 12.07.2021
3 1	Образотворче мистецтво. 5-9 класи (або окремо: 5-6 / 7-9 класи)	Л.Масол, О.Просіна, наказ МОН №795 від 12.07.2021
ФІЗКУЛЬТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ		
3 3	Фізична культура. 5-9 класи (або окремо: 5-6 / 7-9 класи)	Є. В. Баженков, М. В. Бідний та інші, наказ МОН №1185 від 22.08.2024